

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвокультура та переклад

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програми:

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

ОНУ

2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвокультура та переклад». – Одеса: ОНУ, 2022. – 13 с.

Розробник: Матузкова Олена Прокопівна, д.філол.н, професор, професор кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від « 25 » 08 2022 р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» _____ (Олена КАРПЕНКО)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» _____ (Наталя ГОЛУБЕНКО)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» _____ (Людмила ГРИНЬКО)

(підпис)

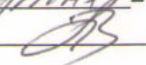
Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» _____ (Маріанна КНЯЗЯН)

(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 р.

Голова НМК

 (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

_____ (Ірина РАЄВСЬКА)

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

_____ (Ірина РАЄВСЬКА)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Дисципліна вільного вибору	
	Спеціальність: 035 Філологія		
	Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		16	8
		Практичні, семінарські	
		14	4
Самостійна робота			
60		78	
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Лінгвокультура та переклад" входить до циклу лінгвістичних дисциплін, що формують лінгвістичну базу перекладача. Цілі навчання формулюються, виходячи із загальної мети усього курсу, і зводяться до практичних (формування мовленнєвих навичок і умінь та засвоєння лінгвістичних і соціокультурних знань), когнітивних (розвиток когнітивних здібностей), афективних (формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та для перекладу, а також розвиток позитивного відношення до вивчення англійської мови і засвоєння відповідної культури), освітніх (розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу), фахових (розвиток перекладацької компетенції з першого ж дня навчання в університеті), соціальних (розвиток загальних умінь спілкування).

Основною метою даної програми є ознайомити магістрантів з основними положеннями сучасного перекладознавства, лінгвокультурології в її когнітивно-дискурсивній парадигмі. Основна мета обумовлює вирішення наступних завдань: викладення теоретико-методологічних засад сучасної лінгвокультурології та перекладознавства; аналіз ключових понятійних категорій «лінгвокультура» та «ідентичність»; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань та практичних навичок щодо лінгвокультурологічних проблем перекладу, порівняльний аналіз англійської та української лінгвокультур на різних рівнях; опис складових лінгвокультурної компетенції сучасного філолога та шляхів їх формування, порівняльний аналіз сучасної ідентичності українців та англійців у лінгвокультурологічному та перекладознавчому ракурсах.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення іновацій та характеризується невизначенністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

СК04. Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що

вивчаються, в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів іноземними мовами.

Очікувані результати навчання:

ПРН 06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання

ПРН 20. Здійснювати адекватний письмовий переклад з іноземних мов, що вивчаються, українською текстів різних функціональних стилів, обираючи відповідні стратегії для забезпечення перекладацької еквівалентності на граматичному, семантичному та прагматичному рівнях

У результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти повинен

знати: теоретичні засади сучасної лінгвокультурології та перекладознавства; спеціальну термінологію в галузі лінгвокультурології та перекладознавства та вільно нею користуватися, складові лінгвокультурної компетенції сучасного філолога та шляхи їх формування.

вміти: на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища соціокультурного життя, проявляти чутливість до впливу культури та свідомості на мову певної культури, пов'язувати лінгвокультурні проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності; ефективно спілкуватися і взаємодіяти в міжнародному соціокультурному просторі, зокрема й науковому; презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі; проводити лінгвокультурний та перекладацький аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів) відповідно до сучасних вимог; будувати та ефективно реалізовувати стратегії лінгвокультурного та перекладацького самовдосконалення впродовж життя.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Лінгвокультурологія у філологічному просторі XXI ст. Перекладознавство як складова теорії міжкультурної комунікації.

Тема 1. Лінгвокультурологія у мовознавстві XXI століття: цілі, завдання, методологія та терміносистема.

Тема 2. Ключові поняття лінгвокультурології: мова, культура, ідентичність. Лінгвокультура як спряжиння мови, культури та свідомості етносу.

Тема 3. Ідентичність як міждисциплінарна лінгвокультурологічна категорія: актуальність дослідження, визначення, типологія.

Тема 4. Теоретико-методологічні засади сучасного перекладознавства. Переклад як міжкультурна комунікація.

Тема 5. Лінгвокультура та переклад: шляхи перетину. Проблема перекладу лінгвокультурно-маркованих елементів в текстах різних жанрів.

Тема 6. Лінгвокультурна компетенція філолога. Основні складові лінгвокультурної компетенції філолога, її універсальність та спектр застосування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	сп		л	п	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль I. Лінгвокультурологія у філологічному просторі XXI ст. Перекладознавство як складова теорії міжкультурної комунікації.										
Тема 1. Лінгвокультурологія у мовознавстві XXI століття: цілі, завдання, методологія та терміносистема	16	2	-	-	14	16	2	-	-	14
Тема 2. Ключеві поняття лінгвокультурології: мова, культура, ідентичність. Лінгвокультура як спряжиння мови, культури та свідомості етносу	14	2	2	-	10	14	1	-	-	13
Тема 3. Ідентичність як міждисциплінарна лінгвокультурологічна категорія: актуальність дослідження, визначення, типологія	14	4	4	-	6	14	1	-	-	13
Тема 4. Теоретико-методологічні засади сучасного перекладознавства. Переклад як міжкультурна	16	2	2	-	12	16	-	-	-	16

комунікація										
Тема 5. Лінгвокультура та переклад: шляхи перетину. Проблема перекладу лінгвокультурно-маркованих елементів в текстах різних жанрів.	16	4	4	-	8	16	2	2	-	12
Тема 6. Лінгвокультурна компетенція філолога. Основні складові лінгвокультурної компетенції філолога, її універсальність та спектр застосування.	14	2	2	-	10	14	2	2	-	10
Усього годин	90	16	14	-	60	90	8	4	-	78

5. Теми семінарських занять.

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (очна/заочна)
1	Тема 2. Мова, культура, ідентичність як ключові поняття лінгвокультурології. Лінгвокультура як зв'язок мови, культури та свідомості етносу. Участь у дискусії, обговорення проблемних питань, обговорення доповідей та презентацій.	2/-
2	Тема 3. Лінгвокультурологічна категорія ідентичності: міждисциплінарна природа, актуальність дослідження, визначення, типологія. Участь у дискусії, обговорення проблемних питань, обговорення доповідей та презентацій.	4/-
3	Тема 4. Переклад як міжкультурна комунікація. Теоретико-методологічні засади сучасного перекладознавства в контексті міжкультурної комунікації. Виконання перекладів текстів з маркованими компонентами. Обговорення проблемних питань.	2/-
4	Тема 5. Стратегії вирішення проблеми передачі лінгвокультурно маркованих елементів при перекладі. Виконання перекладів текстів з маркованими компонентами. Обговорення проблемних питань.	4/2
5	Тема 6. Розвиток та застосування лінгвокультурних компетенцій філолога. Участь у дискусії, обговорення проблемних питань, обговорення доповідей та презентацій.	2/2
	РАЗОМ	14/4

7. Теми лабораторних занять.

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (очна/заочна)
1	Тема 1. Основи міжкультурної комунікації: прямі та непрямі культурні конфлікти, недостатність/надмірність культур, етноцентризм/релятивізм. Дайте визначення та наведіть приклади.	14/14
2	Тема 2. Лінгвокультура та переклад: що таке лінгвокультура, соціокультурна конотація. Наведіть приклади. Що вивчає лінгвокультурологія?	10/13
3	Тема 3. Які дві основні вимоги до професійної компетенції перекладача? Підтвердіть прикладами (переклад слів "політика", "політик", "іноземний"; розбіжності культурних уявлень про частини доби, пору року; слова, що позначають час їди тощо).	6/13
4	Тема 4. Які культури називають колективістськими? Який тип сім'ї переважає у таких культурах? У яких країнах поширений такий тип культури? Відображення у мові та перекладі.	12/16
5	Тема 5. Які культури називаються індивідуалістськими? Який тип сім'ї переважає у цих культурах? Які країни належать до таких культур? Відображення у мові та перекладі.	8/12
6	Тема 6. Що потрібно знати перекладачеві про переклад слів individualist, self – confident, self – assurance, невпевнений, individual, самовпевнений, aggressive, self-esteem? Індивідуалістські та колективістські культури в аспекті перекладу. Переклад безособових та негативних конструкцій.	10/10
	РАЗОМ	60/78

9. Методи навчання

Словесні: лекції, зокрема, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін., розповідь, пояснення, бесіда, дискусія. *Наочні:* презентація результатів власних досліджень. *Практичні:* перекладний (лексико-перекладний, граматико-перекладний).

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного контролю: усне опитування, участь у дискусії контрольні письмові роботи, оцінювання виконання самостійних завдань, оцінювання доповідей.

Методи періодичного контролю: бланковий тест, письмовий переклад запропонованого тексту.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти		
<p>Зараховано (відмінно)</p>	<p>у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань з розкриття основних понять лінгвокультурології в перекладацькому аспекті. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями для здійснення перекладу текстів з лінгвокультурними елементами.</p>	<p>глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань з перекладу та перекладацькому аналізу, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності, зокрема, застосування перекладацьких трансформацій, обрання варіативних відповідників при перекладі текстів з лінгвокультурними елементами.; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання, зокрема, при перекладі текстів з лінгвокультурними елементами; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, зокрема, при перед- та перекладацькому аналізі; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.</p>
<p>Зараховано (добре)</p>	<p>достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових перекладів текстів з лінгвокультурними елементами, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації щодо використання основних понять лінгвокультурології та перекладацьких рішень, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію (що відображається в перекладацькому аналізі), але допускаються при</p>	<p>Виконав адекватний переклад більшості запропонованих текстів з лінгвокультурними елементами (спираючись на попередні роботи); має стійкі навички виконання завдання з перекладу та перекладацького аналізу таких текстів.</p>

	цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	
Зараховано (задовільно)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зав'язків (оперування основними поняттями лінгвокультурології в аспекті перекладу), знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зав'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях (на задовільному рівні перекладає тексти з лінгвокультурними елементами), має елементарні, нестійкі навички виконання завдання з аналізу та перекладу. Правильно переклав половину речень у запропонованих текстових матеріалах. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зав'язків і формулювання висновків.
Незараховано (з можливістю повторного складання)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу при прийнятті перекладацьких рішень, рішень щодо професійної етики перекладача тощо; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	Не передає не тільки деталі, а й загальний сенс запропонованих текстових відрізків, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно перекладає лише окремі речення в запропонованих текстах за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання на аналіз та переклад текстів з лінгвокультурними елементами, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання підготовки до поточного контролю

1. Лінгвокультурологія у мовознавстві XXI століття: методологія та терміносистема.
2. Лінгвокультура як ключове поняття лінгвокультурології.
3. Ідентичність як міждисциплінарна лінгвокультурологічна категорія.
4. Культурна та лінгвокультурна ідентичності.
5. Лінгвокультура та переклад у сучасному парадигмальному просторі.
6. Складові та шляхи формування лінгвокультурної компетенції філолога.
7. Які існують види культурних конфліктів у МКК? Наведіть приклади.
8. Як казки відображають стереотипні образи чоловіка та жінки?

9. Як різне ставлення до багатства проявляється у казках?
10. Яка основна причина міжособистісних та міжнаціональних конфліктів?
11. Що вивчає лінгвокультурологія?
12. Дайте визначення лінгвокультури. Наведіть приклади.
13. Дайте визначення лінгвокультурного коду.
14. Які 3 обов'язкові вміння, що входять до професійної компетентності перекладача. Наведіть приклади.
15. Які особливості перекладу лінгвокультури «жалість», «жаліти»?
16. Які особливості перекладу лінгвокультури «образа», «образити»?
17. Що ви дізналися про етноцентризм та культурний релятивізм?
18. Що таке лінгвокультура? Наведіть приклади.
19. Перерахуйте види ЛКК. Наведіть приклади.
20. Дайте визначення соціокультурній конотації. Наведіть приклади.
21. Окресліть особливості перекладу слів «хам, хамство, хамити».
22. Окресліть особливості перекладу слів «туга, тужити».
23. Актуальність вивчення ідентичності.
24. Ідентичність: проблематика визначення.
25. Міждисциплінарні підходи до визначення ідентичності.
26. Структура ідентичності.
27. Проблематика класифікації ідентичності.
28. Класифікація ідентичності: сучасний підхід.
29. Культура та ідентичність: культурна ідентичність.
30. Мова, культура, ідентичність: лінгвокультурна ідентичність.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрів за кожну тему 60 і більше балів. За тим самим принципом оцінюються завдання, що пропонуються для самостійної роботи.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати підсумкове завдання (див. Питання для підсумкового контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль						Самостійна робота	Загальна оцінка
Змістовний модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Матузкова О.П. Лінгвокультура та переклад. Монографія. Одеса, Видавець Букаєв, 2022. 226 с.
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/theory_practice_translate/monografii/monohrafiia_linhvokultura_ta_pereklad.pdf

2. Матузкова О.П. Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвокультура та переклад» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності: 035 філології, Освітньо-професійні програми: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська. Одеса: ОНУ, 2022. 13 с.

3. Матузкова О.П. Силабус навчальної дисципліни «Лінгвокультура та переклад» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності: 035 філології, Освітньо-професійні програми: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська. Одеса: ОНУ, 2022. 6 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Манакин В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 284 с. Режим доступу: <https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file>
2. Матузкова О. П. Лінгвокультура як синергія мови, культури та свідомості // Записки з українського мовознавства. Зб.наук.праць: Одеса: «ПолиПринт». 2020. Вип.27. С. 160-172.
3. Матузкова О. П. Харчовий код культури у фразеології англійської, української та грецької мов / О. П. Матузкова, І. В. Діброва // Записки з романо-германської філології. 2019. Вип. 2. 215 С. 189-208. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf_2019_2_20. Google Академія. IndexCopernicus, РИНЦ

Додаткова

1. Марчишина А. А. Гендерна ідентичність в англійському постмодерністському дискурсі: соціокультурний та лінгвопоетичний аспекти (на матеріалі наукових, публіцистичних та художніх текстів) : монографія / А. А. Марчишина. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2018. 452 с
2. Матузкова Е.П. Идентичность и язык // Інтегральна теорія англійської комунікації: Колективна монографія / Під загальною редакцією д.ф.н. Т.І.Домброван. Одеса: КП ОМД, 2015. С.106-145
3. Мейжис І. А., Л. Г. Почебут. Індивідуалізм чи колективізм // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили, Сер.Соціологія. 2008. Т.103, Вип.90. С. 6-18..
4. Longman Dictionary of English Language and Culture. 2022. Режим доступу: <https://archive.org/details/longmandictionariawlunse>
5. Tomalin B, Stempleski S. Cultural awareness. OUP, 2016. 160 p. <https://books.google.co.ls/books?id=sPGdBgAAQBAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Професійна платформа «Перекладачі в Дії». Режим доступу: <https://litcentr.in.ua/index/0-51>
2. Proz.com. Інтернет-спільнота та робочий простір для професіоналів, що працюють з мовами. Режим доступу: <https://www.proz.com/>
3. CW Lab. Платформа он-лайн освіти для перекладачів. Режим доступу: <https://cw-elab.com/en/>